

РЕШЕНИЕ

№ 4761

гр. София, 16.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 16.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилка

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **10569** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по исквата молба на д-р Х. А. Д., проф. Л. А. А. и Амбулатория за извънболнична специализирана помощ [фирма] (АИСП [фирма]), представлявано от управителя д-р Х. А. Д. против Министерството на здравеопазването, Столичната регионална здравна инспекция и Изпълнителна агенция „Медицински надзор“.

Физическото лице д-р Х. А. Д. претендира обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 45 000 лева (по 15 000 лева от всеки един от ответниците), ведно със законната лихва, считано от 10.12.2018 г. (датата на постановяване на решение № 15262/10.12.2018 г. по адм. дело № 4885/2018 г. по описа на Върховния административен съд, с което е отменена заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ) до окончателното му изплащане.

Физическото лице проф. Л. А. А. претендира обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 30 000 лева (по 10 000 лева от всеки един от ответниците), ведно със законната лихва, считано от 10.12.2018 г. (датата на постановяване на решение № 15262/10.12.2018 г. по адм. дело № 4885/2018 г. по описа на Върховния административен съд, с което е отменена заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ) до окончателното му изплащане.

Юридическото лице АИСП [фирма] претендира обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 30 000 лева (по 10 000 от всеки един от ответниците), ведно със законната лихва, считано от 10.12.2018 г. (датата на постановяване на решение № 15262/10.12.2018 г. по адм. дело № 4885/2018 г. по описа на Върховния административен съд, с което е отменена заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ) до окончателното му изплащане.

Претърпените от ищите-физически лица неимуществени вреди се изразяват в причинени за продължителен период и с висок интензитет на засягане на правата им неудобство, стрес, унижения, накръняване на личното и професионално достойнство и авторитет.

Претърпените от ищеца-юридическо лице неимуществени вреди се изразяват в продължително и публично системно накръняване на доброто име и престиж пред широката общественост и потъпкване на правата на лекуващите се в него пациенти, което от своя страна рефлектира в доверието към ищеца - юридическо лице, имащо статут на лечебно заведение по смисъла на чл. 2, ал. 1, чл. 8 и чл. 11 от Закона за лечебните заведения.

Исковите претенции произтичат от отменени актове, незаконосъобразни действия и бездействие на ответниците. Отменените актове са както следва:

Заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г., издадена от директора на СРЗИ, за заличаване на Удостоверение № 7719/11.01.2012 г., с което лечебното заведение АИСП [фирма] е вписано в регистъра на СРЗИ за лечебните заведения под № 00369. Заповедта е отменена с решение № 1169/23.02.2018 г., постановено по адм. дело № 4722/2016 г. по описа на Административен съд София-град, потвърдено с решение № 15262/10.12.2018 г., постановено по адм. дело № 4885/2018 г. по описа на Върховния административен съд.

Наказателно постановление № НП 27-94/10.11.2016 г., издадено от изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“, с което на АИСП [фирма] е наложена имуществена санкция в размер на 1 000 лева. Същото е отменено с влязло в сила на 06.03.2018 г. решение от 27.01.2018 г., постановено по нахд № 22283/2016 по описа на Софийския районен съд.

Неоснователните действия, извършени от лица от администрацията на ответниците са индивидуализирани в исковата молба, като: публични изяви и изявления от националния ефир на българските телевизии и в радиопредаването на БНР „Законът и Т.“ от страна на главния секретар на ИА „МО“ и длъжностното лице д-р К. Пачъръзова; подаване на сигнал до С. районна прокуратура и последващо упорито обжалване на постановленията на прокуратурата; активно съдействие от страна на СЗРИ при журналистическото разследване на журналистката С. Н. от в-к „Монитор“, осъществено не само вербално, но и документално, чрез предоставяне, извън предвидения за това в закона ред, на служебни документи; изнесена от министъра на здравеопазването информация в Народното събрание, без информиране на обществеността за наличието на неприключили съдебни производства.

Според обстоятелствената част на исковата молба претенциите за обезщетение произтичат и от бездействието на министъра на здравеопазването по задължение, пряко произтичащо от нормативен акт, а именно: да инициира въвеждане в националното законодателство на норми или административни мерки, предоставящи възможност на лицата, страдащи от тежки заболявания, неповлияни удовлетворително от методите на конвенционалната медицина да ползват по свои избор или по

медицинско предписание състрадателно лечение от една страна, а от друга-лечебните заведения да имат правото да прилагат такова лечение, включително и с неразрешени лекарствени продукти, намиращи се в клинични изпитвания, съобразно чл. 83 от Регламент (ЕО)№726/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедури на Общността за разрешаване и контрол на лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата, както и да изготви и приеме наредба за палиативната грижа, съобразно разпоредбата на чл. 96,ал. 3 от Закона за здравето.

Исковата претенция е конкретизирана за периода от 19.04.2016 г. до 10.12.2018 г. с продължение и до настоящия момент.

В съдебно заседание пълномощникът на ишците излага доводи за основателност и доказаност на исковите претенции. Изтъква безспорна установеност на наличието на поредица от отменени незаконосъобразни актове, които са повлияли негативно в правната сфера на ишците. Като най-фрапантно доказателство, потвърдено от изслушаната по делото съдебно-техническа експертиза изтъква, че в периода в който са се водели съдебни спорове, длъжностни лица от ИА „Медицински надзор“ и длъжностно лице и директора на СРЗИ са се изявявали публично, като са изказвали негативни мнения без доказателства. Министърът на здравеопазването от трибуната на Народното събрание е изразил публично негативно становище. Подробни съображения в тази насока са изложени и в депозираните по делото писмени бележки. Моли за уважаване на предявените искиви претенции. Претендира разноски.

Ответникът Министерството на здравеопазването чрез процесуалния си представител, в депозирания по делото писмен отговор и в хода на устните състезания, изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковите претенции по съображения за липсата на фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. В депозираните по делото писмени бележки изрично посочва, че в чл. 9, ал. 3 от Закона за лекарствени продукти в хуманната медицина е регламентирана в българското позитивно право състрадателната употреба на лекарствени продукти по смисъла на чл. 83 от Регламент /ЕО/ № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31.03.2004 г. за установяване на процедури за разрешаване и контрол на лекарствени продукти в хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата. Въз основа на законната делегация на чл. 9, ал. 3 от ЗЛПХМ е приета Наредба № 10/2011 г. за условията и реда за лечение с неразрешени за употреба в Република България лекарствени продукти и лекарствени продукти за състрадателна употреба, както и за условията и реда за включване, промени, изключване и доставка на лекарствени продукти от списъка по чл. 266А, ал. 2 от ЗЛПХМ. С оглед на това счита, че в българското законодателство са създадени и определени условия и ред за лечение на пациенти с лекарствени продукти за състрадателна употреба, като нормативната процедура е изцяло съобразена с рамките на европейското законодателство. Моли за отхвърляне на исковите претенции. Претендира разноски.

Ответникът Столична регионална здравна инспекция в депозираните по делото писмен отговор и писмени бележки и чрез процесуалния си представител в съдебно заседание, изразява становище за неоснователност на предявените искиве. Намира за недоказани претърпените неимуществени вреди, доколкото по делото е останало недоказано наличието на причинно - следствена връзка между твърдените вреди за

всеки един от ищите и твърдените действия и бездействия на длъжностни лица на СРЗИ, обосноваващи размера на неимуществените вреди, който се претендира. Посочва, че общото твърдение за претърпени от ищите неимуществени вреди от всички ответници в настоящото производство без проведено разграничение спрямо всеки от тях в съчетание с еднакъв размер на претендираното обезщетение от всеки един има за последица неяснота и необоснованост на претенциите, а от там и недоказаност на същите по размер. Моли за отхвърлян на исковите претенции. Алтернативно, при основателност на предявените претенции за неимуществени вреди, моли за намаляване на размера на обезщетението до размера на действително претърпените вреди. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Ответникът Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, в качеството му на правоприемник на Изпълнителна агенция „Медицински одит“, в депозираните по делото писмен отговор и писмени бележки и чрез процесуалния си представител в съдебно заседание изразява становище за неоснователност на исковите претенции предвид липсата на доказателства за реално настъпване на сочените неимуществени вреди и пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между действията/бездействието на ответниците и настъпилia вредоносен резултат. Моли за отхвърляне на исковите претенции. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Прокурорът от С. градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковите претенции по основание и размер.

Административен съд София-град, като взе предвид изложеното в исковата молба и представените по делото писмени доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

По делото не е спорно, че Амбулатория за извънболнична специализирана помощ [фирма] е регистрирана в ТРРЮЛНЦ с предмет на дейност: извършване на дейност като амбулатория за извънболнична специализирана медицинска помощ по ЗЛЗ. Съдружници в търговското дружество са Х. А. Д. и Л. А. А.. Същото се представлява от управителя Х. А. Д..

С удостоверение № 7719/11.01.2012 г., вписано под № 00369, партида 3, том II, стр. 463 от регистъра на СРЗИ, на основание чл. 40, ал. 9 от ЗЛЗ АИСП [фирма] е регистрирана като Медицински център с предмет на дейност „осъществяване на специализирана извънболнична медицинска помощ“, представляван от д-р Х. Д.. Неразделна част от Удостоверението е Приложение 1 „Списък на медицинските дейности по специалности“, в което са вписани специалностите: вътрешни болести, урология, хирургия и обща медицина.

Със заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ, на основание чл. 45, ал. 1, т. 44 от Закона за лечебните заведения във връзка с чл. 116Б, ал. 1, т. 9 от Закона за здравето е заличено удостоверение № 7719, вписано под № 00369, партида 3, том II, стр. 463, издадено на лечебно заведение АИСП [фирма] от регистъра на СРЗИ, във връзка с междинен доклад от ИА „Медицински одит“ с вх. № 12-00-118/07.04.2016 г. относно извършване на дейности по лечение на пациенти с онкологични заболявания в противоречие с издадено Удостоверение за регистрация и в нарушение на медицински стандарт „Медицинска онкология“, считано от 19.04.2016 г., с което се обезсилва удостоверение за регистрация № 7719. Заповедта е отменена с решение № 1169/23.02.2018 г., постановено по адм. дело № 4722/2016 г. по описа на

Административен съд София- град. Решението е оставено в сила с решение № 15262/10.12.2018 г., постановено по адм. дело № 4885/2018 г. по описа на Върховния административен съд.

По делото е приложено наказателно постановление № НП 27-94/10.11.2016 г., издадено от изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“, с което на основание чл. 115, л. 2 във връзка с чл. 117 от ЗЛЗ, на АИСП [фирма] е наложено административно наказание имуществена санкция в размер на 1000 лева. Наказателното постановление е отменено с решение от 27.01.2018 г., постановено по нахд № 22283/2016 г. по описа на Софийския районен съд. Решението е влязло в сила на 06.05.2018 г.

За доказване на твърдените неоснователни действия на ответниците и на лица от тяхната администрация, по делото са представени: писмен отговор на министъра на здравеопазването по актуален въпрос изх. № 02-01-98/04.07.2016 г., копия от статии от вестници и линкове към телевизионни и радиопредавания. По делото е прието заключение от съдебно-техническа експертиза, която е изследвала посочените в исковата молба 21 линка към публикации в интернет, при което е установила, че осем от тях не са активни, два от линковете са публикувани на официалния сайт на БТв, като не се установява те да са предадени на продукцията на „Нова Тв“ - „Ничия земя“ или на други електронни медии. Р. намеса е установена само по отношение на един линк (екранна снимка № 9), за останалите не е установена редакционна намеса. Към заключението е приложен оторизиран трансфер на хартиен носител на съдържанието на посочените в исковата молба линкове. Същите отразяват негативни изявления относно дейността на ищите на министъра на здравеопазването, изпълнителния директор и главния секретар на ИА „Медицински одит“.

Твърденията, изложени в исковата молба, за съзнателно създаване на условия за тормоз от страна на изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“ спрямо ищите-физически лица се основават на депозираните от нея сигнали и жалби до С. районна прокуратура и последващо обжалване на постановленията за отказ за образуване на досъдебно производство. Представени са: Постановление за отказ за образуване на досъдебно производство по пр.пр. № 17650/2016 по описа на СРП; Постановление от 07.11.2016 г. по описа на СГП, постановено по пр.пр. №15994/2016г., образувана по жалбата на изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“ против постановление от 07.11.2016 г. по описа на СРП, с което е потвърдено постановление на СРП за отказ за образуване на досъдебно производство; Постановление от 06.01.2017 г. на Апелативна прокуратура - С., постановено по пр.пр. № 6343/2016 г., с което е потвърдено постановлението на СГП; решение от 08.05.2013 г., постановено по нахд № 12754/2021 г. по описа на Софийски районен съд, с което Х. А. Д. е признат за невиновен за престъпление по чл. 324, ал. 2 във връзка с чл. 324, ал. 1 от НК.

За доказване на визираните в исковата молба действия от страна на длъжностни лица на СРЗИ изразяващи се в съдействие и помощ при журналистическо разследване на журналистката С. Н. от в-к „Монитор“ са представени извадки от електронното издание на в-к „Монитор“.

За доказване на претендираното обезщетение за неимуществени вреди по делото са изслушани свидетелски показания.

Свидетелят д-р И. К. М., работил в Медицинския център от 2011 г. до 2020 г., в показанията си заявява, че е бил призоваван заедно с д-р Д. и проф. А. (същите

многократно са били призовавани) в СДВР за даване на обяснения относно естеството на осъществяваната от дейност и Центъра дейност. Заявява, че е присъствал при извършване на проверките от служители на ИА „Медицински одит“ и министерството, като присъстващият юрист не е се представил и се е държал много зле с д-р Д., който е присъствал по време на проверката. Изискана е цялата медицинска документация от обем около 500 страници, което е блокирало работата с пациентите, тъй като лекарите са били ангажирани с нейното представяне на проверяващите, които са изисквали копия от журнали, съдебни решения и други книжа. Проверката е продължила повече от седмица, което е блокирало работата на центъра и е разтревожило е пациентите и техните близки. Информацията за проверката е изтекла в публичното пространство, което е демотивирало пациентите и техните близки, разколебало ги е и е имало негативни финансови последици. Проверките и административния натиск са се отразили много тежко на д-р Д.. Той е идвал на работа съкрушен, с високо кръвно налягане, недоспал. Отразили са се и на професионалната му репутация, тъй като са породили недоверие в колегите, с които работят, и в пациентите. Не са имали нито един провал, само успехи. По спомени свидетелят посочва, че по време на проверката са отложени неотложни терапии за нискодозова химиотерапия. По време на проверките за около пет дни не са работили, не са извършвали консултации и не са провеждани процедури. За д-р Д. последици са лични и дълготрайни.

В показанията си свидетелят д-р Л. С. П., който от месец ноември 2015 г. до момента работи в АИСП [фирма] заявява, че е присъствал на две проверки (едната е била през 2016 г., а другата през 2019 г. - и двете извършени от ИА“Медицински надзор“). По време на проверките проверяващите не са се легитимирали, не са представили официални документи. По време на проверките Центърът не е функционирал и не е изпълнявал своя профил, което е създавало пряка опасност за живота на пациентите. През 2016 г. са имали около 300 пациента. Последствията от тези проверки са били различни за всички, но най-пострадал от тях е д-р Д., който е понесъл здравословни, емоционални и професионални несгоди. Променило се е здравословното му състояние, кръвното му налягане и кръвната му захар са се повишили. При проверката е уронен неговия професионален престиж. Всяка една от проверките е продължила около една седмица, като всеки ден са се изисквали определени документи, което не е позволявало на персонала да се грижи за болните. Свидетелят си спомня, че в интернет пространството се е появила информация, че лицензът на центъра е отнет. Във в-к „Монитор“ от 09.02.2016 г. е публикувана статия, в която лечението в Медицинския център и медицинския състав са били наречени шарлатани и менте. Взети са интервюта с близки на двама от техните пациенти. Имало е репортаж по БТВ

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковите за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица са допустими за разглеждане. Съгласно ал. 1 на чл. 204 от АПК, първата предпоставка за допустимост на иска, когато се претендира, че вредите са причинени от незаконосъобразен административен акт, е той да бъде отменен по съответния ред, т.е. изисква се предварителното установяване по предвидения от закона ред на незаконосъобразността на административния акт със съответен влязъл в сила акт, преди да се пристъпи към производството по чл. 203 и следващите от АПК по претендирането на вреди. В конкретния случай, настоящият състав намира предявените иски за обезвреда за ДОПУСТИМИ, доколкото в едната си част същите произтичат от отменен административен акт, а именно: Заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г., издадена от директора на СРЗИ и наказателно постановление № НП 27-94/10.11.2016 г., издадено от изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“. Съгласно ал. 4 на чл. 204 от АПК незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. В конкретния случай, настоящият състав намира предявените иски за обезвреда за допустими, доколкото в исковата молба са наведени твърдения, че част от същите произтичат от незаконосъобразни действия и бездействие на длъжностни лица от състава на ответниците. Въпросът дали действията, респ. бездействието от които се претендира настъпването на вредите е основание за търсене на обезщетение по реда на ЗОДОВ, дали същото е незаконосъобразно и дали е осъществено при или по повод изпълнение на административна дейност е въпрос по съществуването на спора.

Спазена е разпоредбата на чл. 205 от АПК, съгласно която искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

Въз основа на установеното по делото от фактическа страна, съобразно приложимите правни норми, разгледана по същество исковата молба е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В чл. 4 от ЗОДОВ е уреден материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към граждански закони (§ 1 от ЗР на ЗОДОВ). В този смисъл искът по глава XI от АПК се основава на фактическия състав на непозволеното увреждане и за да възникне право на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. незаконосъобразен акт /отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен - чл. 204, ал. 3 от АПК/, или незаконосъобразно действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод на административна дейност /което се установява от съда, пред които е предявен искът за обезщетение – чл. 204, ал. 4 от АПК/;

2. вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени ли неимуществени/;

3. причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие и бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. В този смисъл, тъй като отговорността на държавата се характеризира като обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността.

1. По отношение на предявените искове за обезвреда, произтичащи от отменени административни актове:

Първият предявен иск за обезвреда произтича от заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на Столичната регионална здравна инспекция, с която на основание чл. 45, ал. 1, т. 44 от Закона за лечебните заведения във връзка с чл. 116Б, ал. 1, т. 9 от Закона за здравето е заличено удостоверение № 7719, вписано под № 00369, партида 3, том II, стр. 463, издадено на лечебно заведение АИСП [фирма] от регистъра на СРЗИ.

Незаконосъобразността на административния акт, от чиято отмяна ищите черпят претенциите си за обезвреда, е установена с влязло в сила решение № 1169/23.02.2018 г. постановено по адм. дело № 4722/2016 г. по описа на Административен съд София- град (оставено в сила с решение № 15262/10.12.2018 г., постановено по адм. дело № 4885/2018 г. по описа на Върховния административен съд).

Следващата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1 от ЗОДОВ е наличието на вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени или неимуществени/. В случая тази предпоставка е налице единствено по отношение на ищеца – юридическо лице и ищеца Х. А. Д.. По делото не се събраха доказателства за претърпени реално вреди от Л. А. А., изразяващи се в причинени за продължителен период и с висок интензитет на засягане на правата му неудобство, стрес, унижение, накърняване на личното и професионално достойнство и авторитет.

Неимуществените вреди подлежат на доказване и не се презумират от съда. Съдът определя по справедливост само размера на

обезщетението за неимуществени вреди, но след като същото бъде доказано по надлежния ред. От събраните по делото гласни доказателства се установява, че по време на извършване на проверката в Медицинския център, респ. в хода на образуването въз основа на резултатите от тази проверка административно производство по издаване на заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ, д-р Д. е бил притеснен, разтревожен и под стрес. Това състояние е било с видимо проявление от високо кръвно налягане и висока кръвна захар. По свидетелските показания, д-р Д. е идвал на работа съкрушен и недоспал. Съдът не намира основание да не кредитира свидетелските показания в тази им част, доколкото същите се базират на лично възприятие. Не са налице и данни за заинтересованост на свидетелите от изхода на делото. Съдът приема за безспорно доказано и, че преживените от д-р Д. негативни емоции, представляват неимуществени вреди, които са в пряка причинно-следствена връзка и са последица именно от отменената като незаконосъобразна заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ. С обективизираното в нея отнемане на лиценза на ръководеното от д-р Д. лечебно заведение е въздействано директно и непосредствено върху емоционално му състояние и професионална репутация. Вредите нямаше да бъдат изтърпени, ако тази заповед не беше издадена.

По отношение на размера на неимуществените вреди: На основание чл. 52 ЗЗД неимуществените вреди се определят по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД обаче не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

Такива обстоятелства, при определяне на обезщетението за неимуществени вреди по искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са: личността на увредения, данните за предишни правонарушения, начина му на живот и обичайната среда, отражението върху личния, обществен и професионалния живот, разгласа и публичност, стигнало ли се е до разстройство на здравето, а ако увреждането на здравето е трайно, каква е медицинската прогноза за развитието на заболяването, както и всички обстоятелства, имащи отношение към претърпените морални страдания, преценявани с оглед конкретиката на случая. Във всички случаи на приложение на чл. 52 от ЗЗД, база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди са стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането.

В случая от една страна следва да се има предвид това, че ищецът

д-р Д., по думите на разпитаните по делото свидетели се ползва с отлична професионална репутация, както сред колегите му, така и сред пациентите му. Той има множество публикации в престижни медицински издания. С оглед на изложеното и предвид интензитета и периода на увреждането, стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи в периода на увреждането съдът намира, че справедливото обезщетение следва да се определи в размер на 5 000 лева. По този иск материално правно легитимиран е да отговоря единствено ответника СРЗИ, доколкото отменения административен акт е издаден от длъжностно лице от неговия състав. Другите двама ответника не са пасивно материално правно легитимирани, доколкото същите не са страна във възникналото административно материално правоотношение по издаване, оспорване и отмяна на този административен акт.

С оглед основателността на главния иск, основателен се явява и акцесорния иск за присъждане на законната лихва върху сумата на обезщетението. Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г. на ВКС по тълк. гр. д. № 3/2004 г. на ОСГК, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове. В настоящия случай, отмяната на заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ е с влизане в сила на решение № 1169/23.02.2018 г. постановено по адм. дело № 4722/2016 г. по описа на Административен съд София-град (оставено в сила с решение № 15262/10.12.2018 г., постановено по адм. дело № 4885/2018 г. по описа на Върховния административен съд). Поради това, и по аргумент на цитираното тълкувателно решение, искът за присъждане за законната лихва върху присъдената сума на обезщетението от 5000 лева следва да се уважи с начален момент от датата на влизане в сила на решение № 1169/23.02.2018 г. постановено по адм. дело № 4722/2016 г. по описа на Административен съд София-град на 10.12.2018 г. до окончателното изплащане на сумата.

Претенциите на ищеца-юридическо лице за обезвреда на претърпените неимуществени вреди произтичат от продължително и публично системно накърняване на доброто име и престиж пред широката общественост и потъпкване на правата на лекуващите се в него пациенти, което от своя страна рефлектира в доверието към ищеца - юридическо лице, имащо статут на лечебно заведение по смисъла на чл. 2, ал. 1, чл. 8 и чл. 11 от Закона за лечебните заведения.

Безспорно, отнемането на лиценза на АИСП „МЦИМ“ със заповед

№РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ се е отразило негативно върху професионалната репутация на търговското дружество, регистрирано като лечебно заведение. Същото би продължило да осъществява своята дейност по оказване на специализирана извънболнична помощ през периода от датата на издаване на заповедта до нейната отмяна. Това се доказва от приетите по делото писмени доказателства и от свидетелските показания. Настоящият съдебен състав намира размерът на претендираните неимуществени вреди за силно завишен и не съответстващ на техния интензитет, което налага уважаване на исковата претенция в тази ѝ част в размер на 5 000 лева.

По този иск материално правно легитимиран да отговоря е единствено ответника СРЗИ, доколкото отменения административен акт е издаден от длъжностно лице от неговия състав. По изложените вече доводи другите двама ответника не са пасивно материално правно легитимирани да отговорят.

На следващо място, претенцията за обезвреда произтича от отмяна на наказателно постановление № НП 27-94/10.11.2016 г., издадено от изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“, с което на основание чл. 115, л. 2 във връзка с чл. 117 от ЗЛЗ, на АИСП [фирма] е наложено административно наказание имуществена санкция в размер на 1000 лева. Наказателното постановление е отменено с решение от 27.01.2018 г., постановено по нахд № 22283/2016 г. по описа на Софийския районен съд. Решението е влязло в сила на 06.05.2018 г. Въз основа на мотивите изложени по т. 1 от ТР № 2/19.05.2015 г. на Общото събрание на съдиите от Гражданската колегия на Върховния касационен съд и Първа и втора колегия на Върховния административен съд, следва да се приеме, че наказателното постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административно-наказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същият представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки, че поражда наказателно правни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Незаконосъобразността на властническият акт-наказателно постановление № НП 27-94/10.11.2016 г., издадено от изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“ от чиято отмяна ищците черпят претенцията си за обезвреда е установена с решение от 27.01.2018 г., постановено по нахд № 22283/2016 г. по описа на Софийския районен съд. Решението е влязло в сила на 06.05.2018 г.

Въз основа на приетите по делото писмени и гласни доказателства се установяват претърпени неимуществени вреди от този незаконосъобразен акт и наличието на причинна връзка между тяхното настъпване и самия незаконосъобразен акт единствено по отношение на ищеца-юридическо лице. В случай, че от страна на ответника ИА „МН“ не бе извършена проверка, не бе съставен АУАН и не бе издадено отмененото наказателно постановление, ищецът - юридическо лице не би загубил своя професионален авторитет в областта на предоставяне на палиативни грижи на пациенти в термален стадии на заболяване. Исковата претенция в тази ѝ част съгласно критериите за прилагане на принципа за справедливост следва да бъде уважена в размер на 5000 лева. Пасивно материално правно легитимиран да понесе отговорността за причинените неимуществени вреди на лечебното заведение, изразяващи си в уронване на репутацията му сред пациентите, техните близки и медицинската общност като цяло е юридическото лице ИА „Медицински одит“.

С оглед основателността на главния иск, основателен се явява и акцесорния иск за присъждане на законната лихва върху сумата на обезщетението. Същата следва да се присъди за периода от дата на отмяната на наказателното постановление с решение от 27.01.2018 г., постановено по нахд № 22283/2016 г. по описа на СРС, влязло в сила на 06.05.2018 г. до окончателното изплащане на сумата. В тази му част искът следва да бъде отхвърлен по отношение на СРЗИ и Министерството на здравеопазването.

2. По отношение на предявените иски за обезвреда, произтичащи от незаконосъобразни действия на длъжностни лица от администрацията на ответниците:

Един акт, респ. действие или бездействие са незаконни, когато противоречат на закона или на друг нормативен акт или когато не са предвидени в него, т. е. при липса на законово основание. [Член 203 от АПК](#) и [чл. 1 от ЗОДОВ](#) употребяват термините "действия" и "бездействия", за които легално определение няма в цитираните закони. Под "действие" следва да се разбира всяко такова, извършено от държавен орган или длъжностно лице, което не е юридически акт, а тяхна физическа изява, но не произволна, а в изпълнение или съответно неизпълнение на определена нормативна разпоредба. За незаконосъобразно действие на администрацията следва да се приеме това фактическо действие, за което или няма законова база, основа за извършването му или ако има такава, то е извършено в противоречие с нея. Под административна дейност следва да се разбира такова действие,

бездействие или акт, които имат властнически характер и са насочени към възникване на административно отношение между административен орган и гражданин.

Отговорността не се презюмира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#). При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#).

Твърдените незаконосъобразни действия са индивидуализирани в исковата молба, като: публични изяви и изявления от националния ефир на българските телевизии и в радиопредаването на БНР „Законът и Т.“ от страна на главния секретар на ИА „МО“ и длъжностното лице д-р К. Пачъръзова; подаване на сигнал до С. районна прокуратура и последващо упорито обжалване на постановленията на прокуратурата; активно съдействие от страна на СЗРИ при журналистическото разследване на журналистката С. Н. от в-к „Монитор“, осъществено не само вербално, но и документално, чрез предоставяне, извън предвидения за това в закона ред, на служебни документи; изнесена от министъра на здравеопазването информация в Народното събрание, без информирание на обществеността за наличието на неприключили съдебни производства.

Така конкретизирани изявленията на длъжностни лица от състава на привлечените като ответници в настоящото съдебно производство юридически лица не могат да бъдат квалифицирани като действия осъществени при или по повод осъществявана от тях административна дейност, тъй като не са насочени към възникването на административно правоотношение между административен орган и гражданин. С оглед на това и редът за търсене на обезвреда за претърпени вреди от изявленията на длъжностни лица, от изказани от тях мнения, позиции и дадените квалификации по отношение на други правни субекти не е по реда на ЗОДОВ, а по общия исков ред, предвиден за претендиране на обезщетение от непозволено увреждане, или по реда на наказателното производство, в случаите на обида и клевета.

Липсата на осъществени действия от длъжностни лица от състава на юридическите лица - ответници, осъществени при или по повод на административна дейност обосновават извод за неоснователност на исковата претенция в тази ѝ част.

По отношение на сочените в исковата молба действия по подаване на сигнал до С. районна прокуратура и последващо упорито обжалване на постановленията на прокуратурата от страна на изпълнителния директор

на ИА „Медицински надзор“ следва да се има предвид, че по същността си това не са фактически действия, а юридически акт по реализиране на законоустановено право на обжалване на актове на Прокуратурата.

3. По отношение на предявените иски за обезвреда, произтичащи от бездействието на министъра на здравеопазването по законодателна инициатива:

Защитата срещу неоснователно бездействие от страна на административен орган се урежда в глава XV, раздел II на АПК. В хипотезата на чл. 257 от АПК административният орган не изпълнява свое задължение, произтичащо пряко от нормативен акт. Така уреденият правен способ се идентифицира с осъдителен иск, при предявяването на който оспорващия следва да обоснове наличие на задължение за извършване на определени действия от страна на административния орган, произтичащи пряко от нормативен акт, който следва да бъде конкретизиран от оспорващия, като в негова тежест е и установяване на всички факти, от които произтича твърдяното задължение.

В хипотезата на чл. 257 от АПК на оспорване пред съда подлежи неизвършването на действия, които са вменени пряко като задължение за административния орган в закон или подзаконов нормативен акт. Задължението като дължими фактически действие на конкретния административен орган следва да не са абстрактно, а конкретно регламентирани в Конституцията, законите и подзаконовите нормативни актове, за да е възможно да се отграничи кога тяхното неизпълнение влече последиците на отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ. В исковата молба бездействието на министъра на здравеопазването е посочено, като непредприемане на инициатива за въвеждане в националното законодателство на норми или административни мерки, предоставящи възможност на лицата, страдащи от тежки заболявания, неповлияни удовлетворително от методите на конвенционалната медицина да ползват по свои избор или по медицинско предписание състрадателно лечение от една страна, а от друга-лечебните заведения да имат правото да прилагат такова лечение, включително и с неразрешени лекарствени продукти, намиращи се в клинични изпитвания, съобразно чл. 83 от Регламент (ЕО)№726/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедури на Общността за разрешаване и контрол на лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата, както и да изготви и приеме наредба за палиативната грижа, съобразно разпоредбата на чл. 96, ал. 3 от Закона за здравето.

Настоящият съдебен състав споделя разбирането, че не всяко

неизпълнение на задължение на административен орган представлява бездействие по смисъла на чл. 257, ал. 1 от АПК, а само неизвършването на фактически действия, при наличието на нормативно установено задължение за извършване на такива. В този смисъл сочените от ищците действия, които е следвало да бъдат предприети от министъра на здравеопазването не представляват по същността си фактически действия, а правни действия изразяващи се в упражняване на законодателна инициатива в процеса по приемането на нормативни актове, алтернативно, правни действия, които следва да бъдат предприети в процеса по приемане на подзаконови нормативни актове, в случай че взираните обществени отношения подлежат на регламентация от подзаконови нормативни актове, издаването на които е от компетентността на Министерския съвет.

Въз основа на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че не е налице твърдяното незаконосъобразно бездействие на министъра на здравеопазването, което да обоснове наличието на първата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Доколкото в настоящото производство по реда на чл. 203, ал. 4 от АПК не се установиха твърдените от ищците незаконосъобразно бездействие следва да се приеме, че не е налице и пряка причинно следствена връзка между него и настъпилите имуществени вреди. В тази връзка следва да се отбележи и това, че независимо дали министърът на здравеопазването бе упражнил предоставената му законодателна инициатива, то не съществува абсолютна сигурност, че предложените текстове ще бъдат приети от Народното събрание в чиито правомощия е упражняването на законодателната власт, проявление на която е приемането на закони, респ. тяхното изменение е и допълнение. Доколкото не съществува такава еднозначна увереност в положителния резултат от упражнената от министъра на здравеопазването законодателна инициатива в сочените от ищците насоки, то не може да се обоснове и пряка причинна-следствена връзка между вредите и твърдяното незаконосъобразно бездействие.

За пълнота на изложеното следва да се отбележи, че в българското законодателство е налице регламентация на обществените отношения по предоставяне най – общо казано на палиативна грижа, като в чл. 9, ал. 3 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина е регламентирана състрадателната употреба на лекарствени продукти по смисъла на чл. 83 от Регламент /ЕО/ № 726/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31.03.2004 г. за установяване на процедури за

разрешаване и контрол на лекарствени продукти в хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата. Въз основа на законовата делегация на чл. 9, ал. 3 от ЗЛПХМ е приета Наредба № 10/2011 г. за условията и реда за лечение с неразрешени за употреба в Република България лекарствени продукти и лекарствени продукти за състрадателна употреба, както и за условията и реда за включване, промени, изключване и доставка на лекарствени продукти от списъка по чл. 266А, ал. 2 от ЗЛПХМ.

По изложените съображения настоящият съдебен състав намира за неоснователен предявените субективно съединени искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против министерството на здравеопазването. Неоснователност на главния иск има за последица неоснователност и на акцесорния иск по чл. 86 от ЗЗД, както и на искането за присъждане на законната лихва върху главницата от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че предявения от д-р Х. А. Д. иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против СРЗИ за обезвреда от отменен индивидуален административен акт - заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ следва да бъде частично уважен, като му се присъди обезщетение в размер на 5 000 лева, ведно със законната лихва, считано от 10.12.2018 г. В останалата му част за горницата над 5 000 лв. до 15 000 лева искът следва да бъде отхвърлен като прекомерен по размер. Депозираният от д-р Х. А. Д. искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против ИА „Медицински надзор“ и Министерството на здравеопазването следва да бъдат отхвърлени.

Предявените от проф. Л. А. Д. искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против СРЗИ, ИА „Медицински надзор“ и Министерството на здравеопазването, като неоснователни и недоказани, следва да бъдат изцяло отхвърлени.

Предявените от АИСП [фирма] искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ следва да бъдат частично уважени, като се присъди обезщетение в размер на 5 000 лева, ведно със законната лихва, считано от 10.12.2018 г. дължимо от СРЗИ за претърпени неимуществени вреди, произтичащи от отменен административен акт - заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ и обезщетение в размер на 5 000 лева, ведно със законната лихва, считано от 06.03.2018 г. дължимо от ИА „Медицински надзор“, произтичащо от отменен акт - наказателно постановление № НП 27-94/10.11.2016 г., издадено от изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“

Предявеният иск против СРЗИ за обезщетение за претърпени

неимуществени вреди от отменен административен акт за горницата на 5 000 лв. до претендирания размер от 10 000 лева следва да бъде отхвърлена. По същия начин, следва да бъде отхвърлен и предявеният иск против ИА“Медицински надзор“ за обезщетение за претърпени неимуществени вреди от отменен административен акт за горницата на 5 000 лв. до претендирания размер от 10 000 лева.

Предявените иски от д-р Х. Д., проф. Л. А. и АИСП [фирма] за обезщетение за неимуществени вреди, произтичащи от незаконосъобразни действия на длъжностни лица от състава на СРЗИ, ИА“Медицински надзор“ и Министерството на здравеопазването следва да бъдат изцяло отхвърлени.

Предявените иски против Министерството на здравеопазването от д-р Х. Д., проф. Л. А. и АИСП [фирма] за обезщетение за неимуществени вреди, произтичащи от бездействието на министъра на здравеопазването следва да бъдат изцяло отхвърлени.

Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.

С оглед изхода на делото на ищите д-р Х. Д. и АИСП [фирма] се следват разноски съобразно уважената част на иска. Ответникът СРЗИ следва да бъде осъден да заплати на д-р Х. Д. разноски по делото в размер на 454 (четиристотин петдесет и четири) лева, от които 444 лева-адвокатско възнаграждение и 10 лв. държавна такса, както и на АИСП [фирма] разноски по делото в размер на 679 лева (шестстотин седемдесет и девет) лева, от които 666.50 лв. адвокатско възнаграждение и 12.50 лева държавна такса.

Ответникът ИА“Медицински надзор“ също следва да бъде осъден да възстанови направените от АИСП [фирма] разноски съобразно уважената част на иска, като техния размер на 679 лева (шестстотин седемдесет и девет) лева, от които 666.50 лв. адвокатско възнаграждение и 12.50 лева държавна такса.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ разноски се дължат и на ответника, който ги е претендирал, в случая – Министерство на здравеопазването съобразно уважената част на иска. В случая предявените иски против Министерството на здравеопазването са изцяло отхвърлени, поради което следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер, определени по реда на чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането

на правна помощ. Останалите ответници не претендират разноски

Предвид изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столичната регионална здравна инспекция да заплати на д-р Х. А. Д. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 (пет хиляди) лева, произтичащи от отменен индивидуален административен акт - заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ, ведно със законната лихва, считано от 10.12.2018 г.

ОТХВЪРЛЯ предявения от д-р Х. А. Д. иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против Столична регионална здравна инспекция за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от отменен незаконосъобразен административен акт - заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ за горницата над 5 000 лв. до пълния претендиран размер от 15 000 лева.

ОТХВЪРЛЯ предявените от д-р Х. А. Д. искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против ИА“Медицински надзор“ и Министерството на здравеопазването.

ОТХВЪРЛЯ предявените от проф. Л. А. А. искове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против ИА“Медицински надзор“ и Министерството на здравеопазването и Столичната регионална здравна инспекция.

ОСЪЖДА Столичната регионална здравна инспекция да заплати на Амбулатория за извънболнична специализирана помощ [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя д-р Х. А. Д. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 (пет хиляди) лева, произтичащи от отменен индивидуален административен акт - заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ, ведно със законната лихва, считано от 10.12.2018 г.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Амбулатория за извънболнична специализирана помощ [фирма], ЕИК 131433919иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против Столична регионална здравна инспекция за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от отменен незаконосъобразен административен акт - заповед №РЛЗ-150/19.04.2016 г. на директора на СРЗИ за горницата над 5 000 лв. до пълния претендиран размер от 10 000 лева.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ да заплати на Амбулатория за извънболнична специализирана помощ [фирма],

ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя д-р Х. А. Д. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 (пет хиляди) лева, произтичащи от отменен индивидуален административен акт - наказателно постановление № НП 27-94/10.11.2016 г., издадено от изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“, ведно със законната лихва, считано от 06.03.2018 г.

ОТХВЪРЛЯ предявения от Амбулатория за извънболнична специализирана помощ [фирма], ЕИК 131433919 иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от отменен незаконосъобразен административен акт - наказателно постановление № НП 27-94/10.11.2016 г., издадено от изпълнителния директор на ИА „Медицински одит“ за горницата над 5 000 лв. до пълния претендиран размер от 10 000 лева.

ОТХВЪРЛЯ предявените иски по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ от д-р Х. Д., проф. Л. А. и АИСП [фирма] против Столичната регионална здравна инспекция, ИА „Медицински надзор“ и Министерството на здравеопазването за обезщетение за неимуществени вреди, произтичащи от незаконосъобразни действия на длъжностни лица от техния състав.

ОТХВЪРЛЯ предявените иски от д-р Х. Д., проф. Л. А. и АИСП [фирма] против Министерството на здравеопазването за обезщетение за неимуществени вреди, произтичащи от бездействието на министъра на здравеопазването.

ОСЪЖДА Столичната регионална здравна инспекция да заплати на д-р Х. А. Д. разноски по делото в размер на 454 (четиристотин петдесет и четири) лева.

ОСЪЖДА Столичната регионална здравна инспекция да заплати на Амбулатория за извънболнична специализирана помощ [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя д-р Х. А. Д. разноски по делото в размер на 679 (шестстотин седемдесет и девет) лева.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ да заплати на Амбулатория за извънболнична специализирана помощ [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя д-р Х. А. Д. разноски по делото в размер на 679 (шестстотин седемдесет и девет) лева.

ОСЪЖДА д-р Х. Д., проф. Л. А. и Медицински център по интегративна медицина“О., ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя д-р Х. А. Д. да заплатят на Министерството на здравеопазването разноски по делото в размер на 150 (сто и петдесет) лева.

СЪДИЯ: